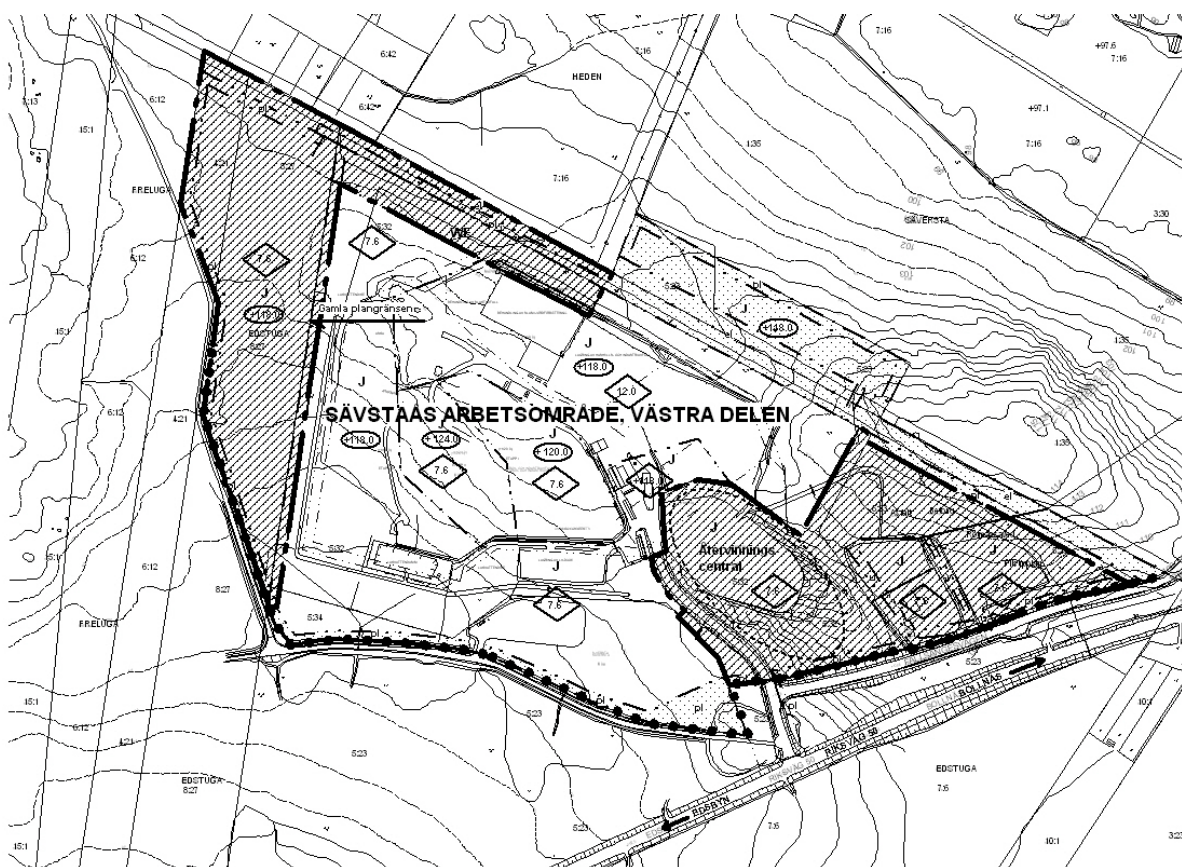

SAMHÄLLSBYGGNADSKONTORET
Arne Nedstam
Planerare
Tel: 0278-251 80
E-post: arne.nedstam@bollnas.se

Plan- och genomförandebeskrivning

Detaljplan för Freluga 4:21 m fl. Två delar av Sävstaås arbetsområde, västra delen, Bollnäs kommun, Gävleborgs län

HANDLINGAR

Planförslaget utgöres av

- Plankarta med bestämmelser
- Plan- och genomförandebeskrivning
- Fastighetsägarförteckning

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Detaljplanen utgöres av två delområden.

Planens syfte är att i delområdet i väster som nyligen förvärvats möjliggöra en utökning av Sävstaås avfallsanläggning med plats för magasineringsdamm för lakvatten och därtill hörande anläggning med bla översilning och våtmark men även utrymme för vissa upplag

I delområde två i sydost har mark förvärvats för viss utökad verksamhet. Den stora förändringen i denna sydöstra del är att förbättra områdets användning och vid infarten till området tillskapa en återvinningscentral för privatpersoner så att hela anläggningen blir säkrare, attraktivare och mer lättillgänglig.

PLANDATA

Lägesbestämning

Planområdet är beläget cirka 4 kilometer väster om Bollnäs centrum med trafikanslutning till riksväg 50, Edsbyvägen.

Areal

Planområdenas totala areal är ca 16 ha och de två delområdena har ungefär samma storlek.

Markägförhållanden

Marken är privatägd. Planförslaget är utarbetat i samverkan med markägaren till avfallsanläggningen. Anläggningen är tillståndspliktig enligt Miljöbalken och MKB har upprättats 2004.

I den sydöstra delen av planområdet har Vägverket Produktion en anläggning för efterbehandling av förorenade jordmassor, tvättränneslam samt hantering av restprodukter från bygg- och anläggningsverksamhet i Bollnäs kommun. MKB för verksamheten har upprättats 2003. Avsikten är att kunna återanvända massor mm i bolagets verksamhet.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktliga planer

För Bollnäs tätort gäller fördjupad översiktsplan antagen av kommunfullmäktige den 18.9 1995. Planområdet redovisas där för arbetsplatser. Den fördjupade översiktsplanen är under omarbetning och utställning har skett. Området redovisas där för verksamheter och i västra delen för avfallsanläggning.

Detaljplaner

Det västra delområdet är till större delen ej tidigare detaljplanelagt.
Det östra delområdet är detaljplanelagt.

För den detaljplanelagda delen gäller:

Detaljplan för Säversta 5:32 mfl, SÄVSTAÅS ARBETSOMRÅDE, VÄSTRA DELEN, antagen av Miljö- och byggnämnden 2009-05-19

Program för planområdet

Förfrågan om erforderlig detaljplanläggning har behandlats i Miljö- och byggnämnden, 2010-12-14 § 131, som beslutat att ställa sig positiv till detaljplanearbetet.

Behovsbedömning

Detaljplaner och program skall genomgå en behovsbedömning om deras genomförande kan medföra en betydande miljöpåverkan. Syftet med behovsbedömningen är bland annat att integrera miljöaspekterna i detaljplanen så att en hållbar utveckling främjas.

Befintlig avfallsanläggning är prövad enligt Miljöbalkens regler så även Vägverkets anläggning i sydost. Se ovan under markägförhållanden.

Tillstånd enligt miljöbalken till mottagning och behandling av avfall har givits 2008-12-19 av Miljöprövningsdelegationen till Bollnäs – Ovanåkers Renhållnings AB, BORAB att inom Säversta 5:32 hantera maximalt 192 000 ton avfall årligen.

Tillstånd meddelas även för utbyggnad av anläggningen med nya ytor för lagring av avfall i enlighet med vad som angivits i ansökan. Tillståndet i denna del är avhängigt att utökningen inte står i strid med gällande detaljplan för området.

Tillståndet ger rätt att utöka befintlig sortering, bearbetning/behandling och mellanlagring av avfall vid Sävstaås avfallsanläggning. Tidigare deponeringsverksamhet har upphört från och med den 1 januari 2009.

Med stöd av 22 kap 27§ MB skjuter miljöprövningsdelegationen under en provotid upp frågan om vilka slutliga villkor som ska gälla avseende åtgärder för att förebygga brand och utsläpp till vatten.

Brand

Bolaget ska under provotiden:

U1. Bolaget ska i syfte att förebygga risken för och konsekvenserna av en brand genomföra utredningar rörande lagring av brännbart avfall, tänkbart brandförlopp, släckmetoder, utökning av lagringsytor och rutiner för övervakning och brandbekämpning i enlighet med vad som angivits i kompletteringen till ansökan (2008-08-29). I utredningen ska även ingå en utvärdering av tidigare vidtagna brandförebyggande åtgärder. Utredningen ska ske i samråd med räddningstjänsten och tillsynsmyndigheten.

Miljöprövningsdelegationen har 2009-06-17 ändrat villkoren rörande åtgärder för att förebygga brand.

Borab har 2010-05-11 utarbetat ett förslag till brandförebyggande åtgärder för Sävstaås avfallsanläggning.

I utredningen ingår förslag till brandförebyggande åtgärder enligt nedan.

Bolaget ska, för att minimera riskerna för och konsekvenserna av en brand vid anläggningen, vidta följande brandförebyggande åtgärder:

1. Allt inkommande brännbart verksamhetsavfall samt grovavfall skall snarast kontrolleras för att förhindra att brand uppstår vid lagringen.
2. Målet är att storleken på lagringshögar och avstånd mellan högar anpassas så att möjligheterna till uppkomst och spridning av brand minimeras.

Följande riktvärden bör gälla:

- Sorteringsplatta bör ej överstiga 500 m²
 - Upplagsytan för brännbart industriavfall (löst) bör ej överstiga 1500 m². Höjden bör vara max 5 meter.
 - Brandgator mellan brännbart industriavfall och brandväggar (balar alt kärlosopor) bör vara ca 8-10 meter.
 - Avstånd mellan avfall på sorteringsplattan och löst lagrat industriavfall bör vara ca 30 m.
 - Avsteg från föreslagna ytor, avstånd och höjder kan göras i samråd med Räddningstjänsten. Om större avsteg sker skall detta anmälas till Tillsynsmyndigheten.
 - I de fall lagringen förändras i förhållande till riktvärden skall samråd ske med Räddningstjänsten huruvida det organisatoriska brandskyddet skall utökas.
- När riskbedömningen, enligt riskmatrisen övergår från medel risk till hög risk, inleds arbetet med ett utökat organisatoriskt brandskydd i samråd med Räddningstjänsten.

Utökning av det organisatoriska brandskyddet kan innebära:

- Förhöjd bevakning.
- Framdragning av brandslang till lagrings- och sorteringsytor.
- Ökad beredskap.
- Utökade kontakter med Räddningstjänsten.

Utsläpp till vatten

Bolaget ska vidare under provtiden:

U2. Bolaget ska utreda möjliga lokala reningsalternativ för vatten från ytor där avfall lagras och behandlas. I utredningen ska för respektive reningsalternativ redovisas förväntad reningseffekt och uppskattad kostnad för installation och drift. I redovisningen ska även ingå en undersökning av tänkbara vattenrecipienter och en bedömning av vilka effekter ett framtida utsläpp av behandlat vatten skulle medföra för respektive recipient.

Resultat av utredningarna med förslag till slutliga villkor ska lämnas till Miljöprövningsdelegationen senast den 31 december 2010. En redovisning för hur bolaget planerar att lägga upp arbetet med utredningen, inklusive en tidplan, ska lämnas in till tillsynsmyndigheten senast en månad efter att beslutet vunnit laga kraft.

Borab har låtit WSP utreda en lokal reningsanläggning för processvatten från Sävstaås sorteringsyta daterad 2010-12-21.

Till dess miljöprövningsdelegationen beslutat annat ska följande provisoriska föreskrifter gälla:

P2. Vatten från hårdjorda ytor där avfall lagras eller behandlas ska om inget annat framgår av övriga villkor nedan, samlas upp och avledas till det kommunala reningsverket för behandling. Opåverkat vatten ska avledas så att det inte når reningsverket.

Brand

Då brand har uppstått vid anläggningen ett flertal gånger har det särskilt behandlats i miljöärendet. Brand har uppstått vid anläggningen sommaren 2006, 2007 och 2008. Det är avfallsupplaget på sorterings- och mellanlagringsytorna för brännbart avfall som har brunnit. Bränderna har troligen uppstått på grund av självantändning i inkommande källsorterat industriavfall (trä, papper, plast). Bränderna har börjat i kanten av högarna. Vädret har varit varmt och soligt. Bränderna har orsakat utsläpp till både luft (brandrök) och vatten (via släckvatten).

I övrigt hänvisas till den nya brandutredningen.

Markköp och denna detaljplan ska ge förutsättningar för anläggande av ytterligare lagringsytor väster om nuvarande anläggning.

Övriga detaljer i ärendet framgår av beslut 2008-12-19.

Lakvatten

Miljöprövningsdelegationen finner att miljökonsekvensbeskrivningen i ärendet uppfyller de krav som ställs i 6 kapitlet miljöbalken.

I övrigt hänvisas till den nya utredningen för omhändertagande av processvatten.

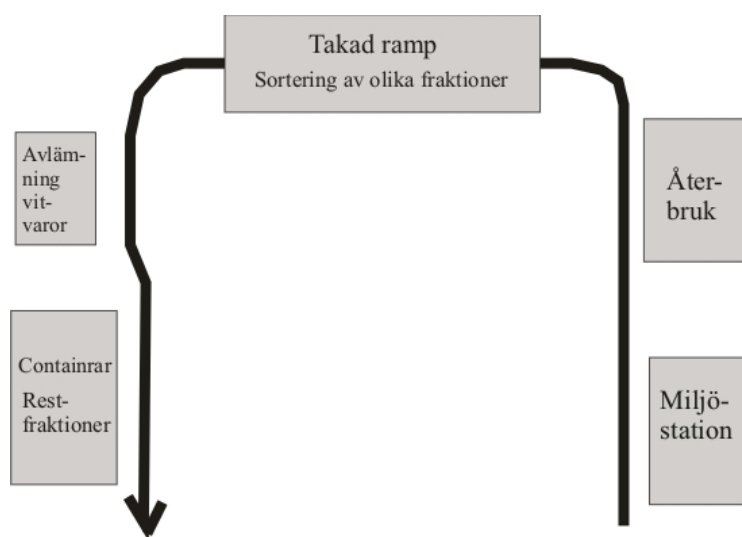
I enlighet med denna behovsbedömning synes någon särskild miljökonsekvensbeskrivning i detta detaljplaneförslag ej erforderlig.

Ställningstagande

Konsekvenserna av föreslagna utökningar och förändringar i väster och sydost bedöms förbättra miljön och hushållningen med mark och vatten och andra resurser.

Avsikten är att i nordväst tillskapa ett mindre område för upplag men framförallt en reningsanläggning för lakvatten innefattande magasineringsdamm, luftning, sedimentering, översilning och våtmark med skogsbevattning.

I det sydöstra området planeras en återvinningscentral med principupplägg enligt nedanstående illustration.

Principskiss återvinningscentral för privatpersoner

Den mark som förvärvas i sydost får en likartad användning som befintlig verksamhet i det sydöstra området.

Hushållning med mark, vatten och andra resurser

Planförslaget synes förenligt med MB kap 3,4 och 5.

Planområdet ligger ej inom riksintresseområdet Ljusnans dalgång.

Avsikten är att förbättra avfallsanläggningens verksamhet.

Miljökvalitetsnormer

Planförslaget bedöms ej medföra att gränsvärden enligt miljöbalkens förordning om miljökvalitetsnormer överskrides.

Miljö

Se under Hushållning med mark, vatten och andra resurser ovan.

Hälsa/säkerhet

Den förändrade markanvändningen synes medföra förbättrad hälsa och säkerhet. Brandrisken skall beaktas i samråd med Räddningstjänsten. Se även ovan under Behovsbedömning, Brand. Omhändertagande av processvatten har utretts separat. Se ovan under Behovsbedömning, Lakvatten.

Skyddsavstånd och skyddsåtgärder

Eventuella skyddsavstånd och skyddsåtgärder får bestämmas i de miljötillstånd som kan krävas för respektive verksamhet.

Lokala och regionala miljömål

Planen synes ej innebära någon risk för att miljömålen ej skall kunna uppfyllas.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR**Natur****Mark och vegetation**

Planområdet utgöres av oexploaterad mark i väster samt del av avfallsanläggningen i sydost innefattande även Vägverkets och Bollnäs Energis verksamhet inom området som är närbesläktad. Nya och justerade planterade skyddszoner redovisas då verksamheten föreslås förändrad.

Geoteknik och hydrologi

Sävstaås avfallsanläggning är beläget mitt på en av de utsträckta höjdryggarna i området. Fastigheten har en relativt flack markyta med en svagt markerad höjdrygg i nordost-sydvästlig riktning. I den norra delen av fastigheten finns ett lågområde av sumpskogskaraktär med ca en meter av torv på den underliggande moränen. I den södra delen av fastigheten, i det lägre liggande området runt lakvattendammen, är marken delvis försumpad. Marken består av silt eller lera med en mäktighet på upp till tre meter. Under silt och lerlager finns en siltig/sandig morän. Höjdryggen i den centrala delen av fastigheten består av ett relativt tunt lager av sandig morän på berg. Området genomkorsas av en höjdrygg i nordväst-sydöstlig riktning. Höjdryggen, som fungerar som vattendelare, består av sandig morän med tunt jordtäckte och ställvis berg i dagen. Höjdryggen har en torrare karaktär och är ett inströmningsområde för grundvatten. Delområdet norr om vattendelaren är ca 8 ha och utgör ett lägre parti sankmark med ett tunt torvlager. Delområdet söder om vattendelaren är ca 16 ha och är beläget lite högre än omgivande mark. Söder om höjdryggen finns jordarterna silt eller lera i markytan. Vid en undersökning 1980 grävdes ett flertal provgropar och analyser på jordprover gjordes. Jordlagren har en låg genomsläpplighet (låg infiltrationskapacitet) för vatten. Grundvattenytan ligger nära markytan och följer i stora drag markens lutning. Området runt lakvattendammen är fuktigt och delvis försumpat. Under detta skikt av finkorniga jordar (siltig morän) finns en mer genomsläpplig siltig sandig morän alt berg. Mäktigheten av den finkorniga jorden ökar mot söder och sydväst och i höjd med lakvattendammen är den ca 3 meter.

Under 2010 har geotekniska undersökningar genomförts med syfte att på två delområden undersöka mark- och grundvattenförutsättningarna. Ett 250 meter långt område i anslutning till verksamhetsområdets nordöstra spets (A) samt ett 200 meter långt område i anslutning till verksamhetsområdets nordvästra spets (B), figur 2, har studerats.

Sävstaås avfallsanläggning med vattendelare och lägen för geundersökningar (A,B)

Nordost om anläggningen (A), i anslutning till kraftledningsgatan, finns organisk jord (torv) i markytan. Områdets fuktiga karaktär visar på en dålig dränering och det kan vara ett utströmningsområde för grundvatten. Men då området underlagras av siltiga, mer täta jordarter bedöms försumpningen huvudsakligen bero på dålig dränering. Borrningar och sonderingar visar på siltiga material med minst ca 7 – 8 meter ner till morän eller berg.

Nordväst om anläggningen (B) är marken torrare. Borrningar och sonderingar i tre punkter visar på siltiga material i marköverytan. I två av de tre undersökta punkterna finns sand eller sandig morän under silten. Siltmängdigheten ökar mot söder och mot norr finns berg någon eller några meter under markytan.

Berg och morän som underlagrar är stabila. Torv har ofta låg bärighet.

Såväl geoteknik som hydrologi framgår i WSP:s processvattenutredning.

Förorenad mark

Några kända markföroreningar finns ej.

Radon

Några mätningar har inte gjorts. Utifrån de geotekniska förhållandena görs den bedömningen att inga radonproblem föreligger.

Fornlämningar

Inga kända fornlämningar finns i området.

Bebyggelseområde

Befintlig bebyggelse

Inom avfallsanläggningens område finns bebyggelse för verksamheten. Även Vägverket har i sydost uppfört en byggnad.

Nybebyggelse

Planförslaget ger rätt till lika byggnadshöjd som angränsande delar i befintlig detaljplan inom

såväl västra som sydöstra delen. Även upplagshöjd redovisas även i väster. Byggrätt ges för erforderliga byggnader inom området för återvinningscentral.

Service

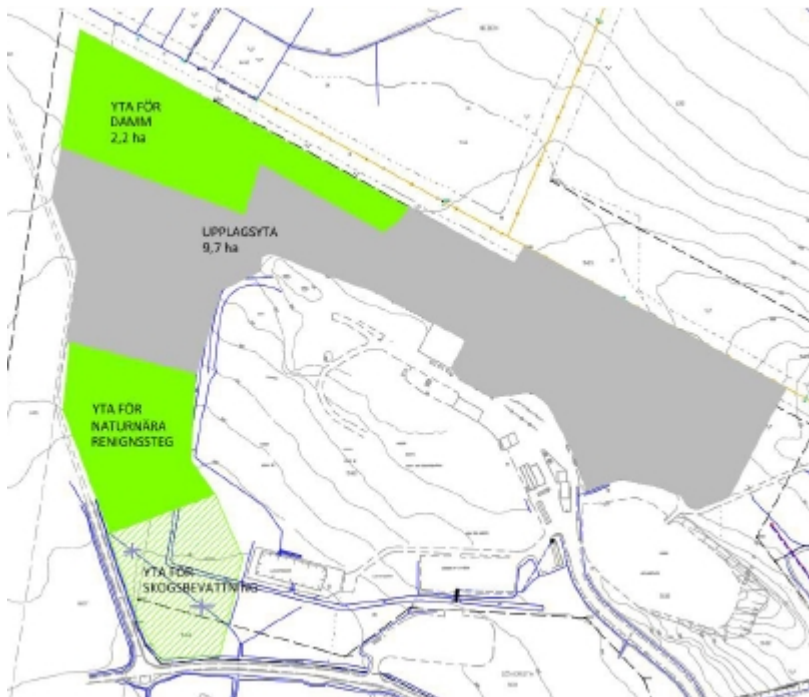
Viss närbelägen service finns inom travområdet söder om riksvägen. Övrig service finns i Bollnäs centrum men även längs infarten mot centrum.

Tillgänglighet

Befintligt gatusystem används.

Område för lokal reningsanläggning för processvatten

En lokal reningsanläggning har utretts och det slutliga principförslaget framgår av nedanstående skiss.

Principskiss. Ytor tillgängliga för anläggande av reningsanläggning är grönmarkerade i figuren. Yta för skogsbevallning är grönrandig. Upplagsytan (inklusive framtida ytor) markeras med grått. Dikessystemen är blåmarkerade.

Ett särskilt område för, Teknisk anläggning, magasineringsdamm o dyl, **WE**-område, redovisas mot kraftledningsgatan i norr.

En särskild skyddsplanteringsbeteckning, **pl**, redovisas mot kraftledningen för att kunna bygga dammen närmare ledningen och därigenom bättre nyttja tillgängliga ytor.

BORAB avser att under 2011 projektera och bygga föreslagen reningsanläggning och därefter testköra anläggningen under en period innan förslag till slutgiltiga villkor tas fram. Syftet med testperioden är att utvärdera reningseffekten och utföra eventuellt erforderliga justeringar för att uppnå förväntad rening.

Innan reningsanläggningen är färdigställd, kommer det orenade processvattnet att fortsätta att ledas till det kommunala reningsverket. Efter testperiodens slut kommer allt vatten att behandlas lokalt innan det släpps ut i skogsmark.

Under testperioden kommer provtagning av till anläggningen inkommande och utgående vatten samt grundvatten att utföras. Detta för att studera reningsförmåga samt påverkan på grundvattnet i omgivande mark. Provtagningarna ska delvis ge underlag för formulering av framtida villkor.

Strandskydd

Långmyrbäcken i sydväst är omlagd för många år sedan, se karta sid 6 ovan, och gränsar till det västra planområdet då den rinner i nord-sydlig riktning parallellt och väster om skogsvägen och planområdet. Bäckens omfattas av strandskydd, 100m. Detta skall beaktas och eventuella prövningar av dispens från strandskyddet får prövas på vanligt sätt enligt Miljöbalken då strandskyddet ej föreslås upphävt i detaljplanen.

Enligt föreslagen lösning med yta för skogsbevallning synes strandskyddsfrågan ej bli aktuell. En justering av ytan för naturnära reningssteg kan bli aktuell.

Gator och trafik

Biltrafik

Området trafikmatas från riksväg 50, Edsbyvägen och vidare på befintliga lokalgator.

Under 2006 inkom i medeltal 55 lastbilar och 60 personbilar till anläggningen varje arbetsdag.

Vid högsäsong vår och höst kan totala fordonsmängden uppgå till 200-300 fordon/dygn.

Någon förändrad verksamhet som kan medföra väsentligt ändrade fordonsmängder är ej aktuell i dagsläget. Behov av eventuella trafiksäkerhetshöjande åtgärder kommer att utredas tillsammans med Trafikverket. Flera lösningar finns om behov finns.

Befintlig skogsväg i väster utgör gräns för planområdet. I en framtid kan det bli aktuellt med en utfart från planområdet till denna. Utfartsmöjlighet redovisas i nordväst.

Vägen är en gemensamhetsanläggning där Borab redan ingår som part.

Ur säkerhetssynpunkt redovisas en alternativ utfart från området i sydost. Erforderligt servitut markeras i planförslaget med beteckningen **y**.

Störningar

Några störningar bedöms ej uppstå på grund av föreslagen detaljplan.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Anslutning till kommunalt vatten och avlopp finns. Erforderligt u-område redovisas i sydost.

El

Erforderligt skyddsavstånd föreslås till befintlig större kraftledning i norr som bibehålles.

Minsta avstånd till väg och mark vid största nedhäng på ledaren är mer än 7.5 m.

Brännbart upplag får ej finnas närmare än 30 m från närmaste fasledare.

Avstånd till skyddsplantering, **pl1**, är minst 3 m från närmaste fasledare.

Planen redovisar 10 m El-område och 10 m **pl1**-område. I övrigt redovisas 20 m El-område.

Inga hinder får finnas för underhåll av ledningen.

Se även ovan under rubrikerna Behovsbedömning, Brand och Hälsa/säkerhet

Samråd har skett med ledningsägaren.

Administrativa frågor

Bygglovplikten

Borttagen bygglovplikt jämlikt PBL 8 kap. 5§ föreslås för:

- 1. Tillbyggnader mindre än halva befintliga byggnaden samt för
- 2. Upplag och materialgårdar

- 3. Murar och plank
- 4. Parkeringsplatser utomhus
- Att väsentligt ändra anläggningar enligt 2-4

GENOMFÖRANDE ORGANISATORISKA FRÅGOR

Tidplan

Området beräknas nyttjas enligt förslaget så snart detaljplanen vunnit laga kraft

Genomförandetid

Genomförandetiden föreslås vara 15 år från den dag detaljplanen vinner laga kraft.

Ansvarsfördelning

Genomförandet sker med enskilt huvudmannaskap.

EKONOMISKA FRÅGOR

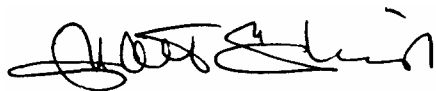
Planekonomi

Planarbetet utförs av exploatören och bekostas av denne enligt planavtal med Bollnäs kommun.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMAN MM

Denna detaljplan är upprättad av ArcArt Bollnäs genom arkitekt Mats Ökvist i samverkan med Samhällsbyggnadskontoret genom planerare Arne Nedstam.

Upprättad av ArcArt Bollnäs i april 2011

**Mats Ökvist
Arkitekt SAR/MSA**